

Izveštaj sa Karpata,

27 – 29. 06. 2014.

Karpati su jedna od naših omiljenih destinacija. Na masiv Parang, južni deo Karpata, išli smo nekoliko puta, ali, zimi, po snegu, pa smo sada poželeti da vidimo kako on izgleda i u letnjim mesecima. Na put smo krenuli u petak uveče i već oko pola osam ujutru (po rumunskom vremenu - jedan sat unapred), stigli smo u turistički ski-centar Ranka, na 1600 metara nadmorske visine. Do njega vodi čuveni asfaltni put Transalpina (DN 67C), dugačak 148 km, koji ide preko Karpata i povezuje mesto Novaci, na jugu, i Sebeš, na severu. Ovaj put sagrađen je pod kraljem Karlom II, a obnovljen je za vreme Drugog svetskog rata. Meštani ga zovu "Kraljev put". Najviša tačka je na prevoju Urdele (2160 m). S obzirom na veliku nadmorsku visinu, put je zatvoren za vreme hladnih meseci u godini. Primetili smo da je i sada u obnavljanju, već je presvučen novim asfaltom, a na nekim mestima ga i proširuju.

Smestili smo se u Pansion Tara, odmah pored puta, a nekoliko planinara je spavalo u hotelu Veverita, udaljenom nekih stotina metara. Tara je za svaku preporuku. Prostrane sobe i apartmani, terase sa pogledom na masive Karpata, restoran sa odličnom kuhinjom, u koji svraćaju i gosti sa strane, ljubazno osoblje... Za planinarski standard, savršeno!

Već oko 10 sati, bili smo spremni da krenemo na kraće planinarenje. Prošli smo kroz mesto, prepuno kuća za iznajmljivanje, pansiona i hotelčića, pomalo haotično građenih i još uvek u izgradnji, ali sve u svrhu skijanja i planinarskih šetnji. Zatim smo krenuli odmah uzbrdo i stigli do žičare koja nije radila. Počela je i sitna kišica koja je ubrzo stala, a oblaci i magla obavijali su nas sa svih strana.

Početak uspona

Vidljivost je bila smanjena, ali, uz pojačanu opreznost da se mnogo ne razdvajamo, nije bilo mnogo problema tokom hodanja. Zaobišli smo vrh **Papuša** sa jugozapadne strane i uputili se ka obližnjem vrhu **Galbenul** (2137 m), gde smo izašli u pola jedan. Kako smo imali puno vremena, potali smo na ovaj prostrani, zaravnjeni, travnati vrh i odmarali. Povremeno su se oblaci podizali i na trenutak otvarali poglede na planinske masive, svuda oko nas, no, takvo vreme, kao i uvek, nije nam smetalo. Naprotiv, bilo je nam je lepo i prijatno. Lagano smo nastavili dalje, i, nismo ni trepnuli, a već smo bili na Papuši (2136 m). Posle kraćeg zadržavanja i na tom vrhu, spustili smo se malo strmijom stazom, sa druge strane, i presecajući krivine Transalpine, vratili se u Ranku.

Ka vrhu Galbenul

Na putu ka pansionu, odjednom se pred nama pojavilo beskrajno stado ovaca koje su skoro potpuno "preplavile" put... Svi automobili su stali, ili usporili, kao i mi... Sa osmehom smo posmatrali taj simpatičan prizor, tako uobičajen za ove krajeve. Celo popodne bilo je pred nama. Odmarali smo, spavali, gledali fudbal, večerali u restoranu... I planinari imaju dušu! 😊 Pre odlaska na spavanje, na trenutak sam izašla na terasu našeg apartmana. Svi oblaci koji su tokom dana prekrivali Parang, raspršili su se. U tamnoj noći, pod nebom prepunim zvezda, nazirali su se još tamniji obrisi dugog planinskog masiva i prizivali... Sutra ćemo tamo, biće to jedan lep dan, pomislila sam... I sa blagim uzbuđenjem i srećom u srcu, otišla na spavanje.

Povratak u Ranku, sa vrhom Papuša, u pozadini

U nedelju, mobilni telefoni zazvonili su nam u 5 sati. Napolju je bio mrkli mrak, a zvezdice su još uvek namigivale. Dok je polako svanjavalo, spakovali smo sve stvari, smestili se u minibus i nastavili put Transalpinom, nekih dvadesetak minuta, do prevoja **Urdele** i malo niže kote na 2044 metra. Upravo preko nje prelazi markirana karpatska planinarska transverzala, odakle smo započeli naše planinarenje.

Kota 2044 m

Po izlasku iz minibusa, zaslepila nas je neverovatna belina, a gore, iza oblaka, sunce je pokušavalo da se probije. Bilo je prilično sveže, duvao je i vetar, pa smo se dobro ušuškali i krenuli ... u tu belinu. No, staza je zaista odlično markirana, a markacije su postavljene na kratkim razmacima, pa Milan nije imao nikakvih problema da nas vodi. Njegova zamisao je bila da pređe oko 23 kilometra preko grebena masiva Parang, obeleženom planinarskom stazom, uz penjanje na nekoliko vrhova. Inače, ceo ovaj masiv ima 13 vrhova preko 2200 metara. I tako, krenuli smo u tu divnu avanturu. Dok smo hodali, prizori oko nas smenjivali su se munjevito brzinom. Navlačila se magla, pa se, u trenutku, gubila ispred nas, a onda nam opet bila "za petama", plavo nebo se otvaralo iznad nas i probijalo se sunce, dok smo sa leve i desne strane grebena povremeno imali poglede na divne doline, potoke, mala, lednička jezera, cirkove...

Magla "za petama"

Dolina sa jezercima

Prešli smo preko vrha **Lezer** (2137 m), a onda i preko vrha **Setea Mare** (2136 m), gde smo naišli na šestoricu mladih rumunskih planinara koji su se, kako su nam rekli, izgubili i odjednom uopšte nisu više znali gde se nalaze i u kom pravcu treba da idu. Srećom, mi smo se pojavili, pa je Milan otvorio kartu i objasnio im gde su, tako da su mogli mirno da nastave svoj put. I mi smo nastavili dalje... Padine su bile posute nepreglednim bokorima divlje azaleje, potpuno "obojene" njenom prelepom roze bojom. Na jednom stenovitom delu grebena koji gleda na mala jezercica i ove padine, napravili smo pauzu za doručak. Zatim smo krenuli dalje i brzo stigli do prevoja **Piatra Taita** ("prepolovljen kamen", na rumunskom – preveo mi je Glocki, planinar iz Požarevca), odakle smo krenuli da se spuštamo nekih 100 metara, a zatim ponovo nastavili lagani uspon. Oblaci su se sve više podizali i uspevali smo da vidimo nastavak masiva ispred nas, koji nas je čekao. A onda su usledili još lepši prizori živopisnih stada ovaca koje su spokojno pasle i odmarale na planinskim padinama, dok su ih požrtvovano i verno čuvali mali, beli psići, "ljutito" lajući na nas, kao i dremljivi šarplaninac, potpuno nezainteresovan za događanja oko njega, dok su i čobani takođe dremali na travi i krajičkom oka nas posmatrali iz daljine.

"Siesta"

Verni čuvari stada

"Ovde kao da je vreme stalo", neko reče, komentarišući slike iz Picasa albuma. I zaista. Daleko, daleko od civilizacije, potpuno izmešteni u ta prostrana karpatska bespuća, prosto smo lebdeli između neba i zemlje, dok su se beli, uzbudljivi, pufnasti oblaci kovitlali iznad naših glava i činilo nam se da ih možemo dotaknuti rukom. Gledajući upravo te slike, moja prijateljica je prokomentarisala: "Prvi put sam vam zavidela... Najviše zbog tih oblaka ... koji su vam bili tako blizu... Da ih dotaknete..." A onda nam se sa grebena pokazalo i prelepo jezero **Rosille**, u samom podnožju najvišeg vrha ovog masiva, koji je i dalje bio u magli.

Jezero Rosille

Još samo malo uspona i negde oko 13 sati i posle pređenih 14 kilometara, popeli smo se na **Parangul Mare (2519 m)**. Tokom pauze na vrhu, nažalost, pogleda nije bilo, jer smo bili potpuno obavijeni maglom, ali, nije smetalo. Bili smo prezadovoljni, srećni zbog uspona na najviši vrh masiva, oduševljeni prirodom oko nas, pa nam je čak i ta smena vremenskih prilika odgovarala, jer nam nije bilo preterano toplo, što je uveliko olakšavalo pešačenje, kao i konstantne naizmenične uspone i spuštanja.

Parangul Mare 2519 m

Nastavili smo dalje. Drugi deo grebena pojavio se ispred nas. Kako su sati odmicali i kako smo za nijansu gubili visinu, tako je vreme postajalo sve lepše. Bilo je toplo, sa mnogo više sunca, dok su beli oblaci ostajali iza nas... Sa desne strane grebena, videli smo još nekoliko lepih jezera – **Lacul Verde** (Zeleno jezero), **Lacul Carja** (jezero Krža), a ispred nas se pojavio i istoimeni vrh, na koji smo se peli u martu 2007. godine, po snegu, magli, vetru... Te nedelje, blještao je u svojoj lepoti.

Krža ispred nas

Lacul Verde

Vrlo brzo, popeli smo se i na njega i opet neko vreme odmarali, ležeći na travi, gledajući u daljini naš cilj, ski-centar Parang, iznad koga se velepno uzdizao još jedan vrh – **Parangul Mic**. Kako smo već dugo hodali, nekoliko planinara se i umorilo, pa opet nismo mnogo žurili i često smo pravili pauze. Tako smo imali bezbroj trenutaka za potpuno opuštanje i prepuštanje toj božanstvenoj prirodi. A zatim je usledio nastavak puta, idiličnom stazom, posutom roze azalejama... Iako već umorni, bili smo potpuno očarani prizorima...

Izležavanje na Krži, sa pogledom na Parangul Mic

Bajkovita staza u nastavku

Parangul Mic smo ostavili za neku drugu priliku, pa smo živopisnom stazom koji vodi izohipsom, ispod samog vrha, konačno stigli u **Parang**. Tabani su brideli, boleli prsti na nogama, kolena "sevala"... No, vredelo je! Posle pređenih oko 24 kilometra i savladane visinske razlike od 1520 metara, nekoliko planinara prilično se umorilo. Kako je žičara već bila zatvorena, brzo smo pronašli dva džipa koji su 12 najumornijih planinara spustili do hotela Rusu (na 1170 m), gde nas je čekao minibus. Mi smo se spustili pešice, makadamskim putem, a onda nekim prečicama, preko livada, i posle pređenih još oko 4 km i 500 m visinski, i mi stigli do hotela. Prepakovali smo se za put i dok smo pijuckali zaslužno pivo u bašti hotela, iza naših glava, u daljini, ugledali smo Kržu, a u nastavku, veličanstveni greben Parang. "Zar smo čak tamo bili?", ovo pitanje je sigurno bilo u mislima svakog od nas. Ne samo tamo, nego još mnogo, mnogo dalje, pomislila sam. I shvatila da je ono što smo prešli tog dana, ipak bio pravi, mali, planinarski podvig. "Za planinarske sladokusce", kako je Milan naveo u svojoj najavi. Nikada to nisam učinila javno, ali sada hoću. *Hvala ti, Miki, na divno osmišljenoj akciji i savršenom vođenju preko prelepih karpatskih prostranstava, kroz maglu, oblake, vetar, sunce...*

Tamo smo bili